گذر

تصمیمات جدید برای واردات خودرو
ورود موردی منتفی شد

■ **مهر:** معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه براساس تصمیمات جدید امکان واردات خودرو به صورت موردی منتفی شد، گفت: از این پس واردات خودرو تنها برای دارندگان کارت بازرگانی مجاز است. حمید صافدل با بیان اینکه ثبت سفارش و ورود خودرو تنها باید از کشور مبدا تولیدکننده باشد، افزود: امکان واردات خودرو به صورت موردی از سوی افراد حقیقی و حقوقی سلب شد.

فهرست ۲۴۰ قلم کالای لوکس ممنوع‌الورود

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از تدوین و ابلاغ دستورالعمل جدید جلوگیری از واردات کالاهای لوکس و غیرضرور در دولت خبر داد و گفت: به زودی فهرست ۲۴۰ ردیف کالایی که اجازه ورود به کشور را ندارند اعلام خواهد شد. صافدل در پاسخ به این سوال افزود: برای جلوگیری از واردات کالاهای غیرضرور دو پیشنهاد به دولت ارایه شده به این معنی که حقوق معادل ریالی از کالاهای وارداتی لوکس و غیرضرور اخذ شود ضمن اینکه تامین ارز مورد نیاز واردات این‌گونه کالاها مشروط به انجام فعل صادرات باشد. وی تصریح کرد: موضوع اخذ حقوق معادل ریالی به این دلیل جایگزین عوارض و حقوق گمرکی شد که ممکن بود برخی واردکنندگان با کم اظهاری قصد داشته باشند عوارض کمتری را بپردازند اما در این روش فهرستی از کالاهای لوکس و غیرضرور تهیه خواهد شد که از این کالاها عوارض معادل ریالی دریافت خواهد شد.

مجوز فروش ۲۵۰۰ میلیارد تومان از املاک وزارت صنعت صادر شد

■ **فارس:** قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه به‌زودی بدهی‌های دولت در حوزه صنعت، معدن و تجارت صفر می‌شود، گفت: مجوز فروش دو هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از املاک و دارایی‌های این وزارتخانه صادر شد. فریدون احمدی افزود: بر اساس موضوع بند ۳۶ قانون بودجه سال ۹۰ تا سقف ۲۵ هزار میلیارد ریال از محل واگذاری یا فروش اموال و دارایی‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور تسویه و تهاتر بدهی‌های دولت در ارتباط با بسته‌های حمایتی هدفمندسازی، تجهیز واحدهای صنفی به صندوق مکانیزه فروش، کارمزد تسهیلات اعطایی به اصناف و تشکل‌ها بابت ایجاد مجتمع‌های صنفی، مطالبات پرسنل و سایر بدهی‌های قطعی به وزیر وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان نماینده ویژه رییس‌جمهور تفویض شده است.

نصب «ایربگ» باز هم به تعویق افتاد
یک بر صفر به نفع خودروسازان

مهنازشوقی: درست پنج سال پیش، یعنی اردیبهشت‌ماه سال ۸۵ بود که سردار محمد روبانیان، معاون راهنمایی و رانندگی وقت ناجا اعلام کرد: «حداکثر در دو سال آینده همه خودروهای تولید داخل به ترمز «ABS» و «ایربگ» تجهیز می‌شوند که در این صورت حداقل ۱۰ تا ۱۵درصد تصادفات منجر به جرح و فوت در کشور کاهش می‌یابد.» در حالی که قرار بود از سال ۸۷ نصب کیسه هوا روی خودروهای تولیدی در کشور اجباری شود پس از چندبار تغییر در این مصوبه، سرانجام در سال ۸۸شورای‌عالی استاندارد به عنوان یکی از مراجع قانون‌گذار در حوزه استاندارد، اعلام کرد که نصب کیسه ایمنی هوای راننده برای تمام خودروهای سواری از ابتدای برنامه پنجم توسعه یعنی از اول فروردین سال ۱۳۹۰ اجباری خواهد بود. با وجود تاکید مصوبه شورای‌عالی استاندارد بر لزوم نصب کیسه ایمنی هوا (ایربگ) از ابتدای سال‌جاری برای خودروها، اما این روزها شاهد آن هستیم که این مصوبه هنوز به مرحله اجرا نرسیده است و بعد از چند ماه دوباره گویا تب نصب کیسه ایمنی هوا (ایربگ) روی خودروهای تولید داخل که از ماه‌های پایانی سال گذشته بالا گرفته بود تا به امروز نیز پایین نیامده است. هرچند خودروسازان معتقدند براساس مصوباتی که به آنان ابلاغ می‌شود، برنامه‌ریزی می‌کنند، اما در مورد کیسه ایمنی هوا مساله تنها برنامه‌ریزی نیست، بلکه سازندگان داخلی قطعه در فرآیند تجهیز خودرو به کیسه ایمنی هوا نیز نقش دارند و باید بپذیریم که در این زمینه مشکلاتی وجود دارد و برخی از مدیران خودرویی و نمایندگان مجلس نیز بر این نکته تاکید دارند که در همه جای دنیا تعدادی استاندارد وجود دارد که کسب آنها الزامی است، اما کیسه ایمنی هوا و ترمز ضدقفل در هیچ جای دنیا الزامی نشده، بلکه نوعی بیمه است که هرکس بخواهد، باید هزینه آن را بپردازد؛ چراکه وقتی دولت سیاستش را بر ثبات قیمت‌ها گذاشته است، نمی‌توان همزمان هم، چنین امکاناتی را به خودروهای خود اضافه کرد و هم افزایش هزینه نداشت. با وجود تمام این سخنان، سردار اسکندر مومنی، رییس پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی‌انتظامی صراحتا در مصاحبه‌های خود بارها اعلام کرده که نصب کیسه هوا روی خودروهای داخلی الزامی است و به هیچ‌وجه کوتاه نمی‌آید و گذشت آن زمانی که قانون مصوب شود و پلیس اجرا نکند، اما باید توجه داشت که چند وقتی است که زمزمه‌هایی مبنی بر تلاش خودروسازان برای تغییر، تعویق یا لغو این مصوبه به گوش می‌رسد! آنچه شنیده و دیده می‌شود لابی خودروسازان گویا جواب داده، به‌طوری که برزگری رییس موسسه استاندارد از مهلت نصب ایربگ تا پایان سال خبرداده است، هرچند برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از بررسی این تصمیم در کمیسیون صنایع و معادن خبر می‌دهند و معتقدند که باید هرچه سریع‌تر نصب ایربگ در خودروها صورت گیرد اما گویا شماره‌گذاری خودروها براساس روال گذشته صورت خواهد گرفت. براساس مصوبه شورای‌عالی استاندارد، تولیدکنندگان داخلی ملزم به نصب ایربگ روی تمامی تولیدات خود تا ابتدای آبان ماه امسال شده بودند که با چانه‌زنی خودروسازان این مهلت از آبان به ابتدای دی ماه منتقل شد تا اینکه دوباره رییس موسسه استاندارد، مهلت مذکور را تا پایان سال‌جاری تمدید کرد. با توجه به فضای عدم اجرای عمومی این مصوبه در میان خودروسازان و تجربیات مشابه، هیچ بعید نیست خودروسازان در ادامه مذاکرات برای عدم نصب ایربگ، اشتغال‌زایی خود را مطرح کنند و اینکه لکوموتیو صنایع دیگر هستند. نقش‌شان در اقتصاد ملی و تولید ناخالص داخلی را به یاد آوردند و در مورد تصادفات، عامل فرهنگی را پیش کشیدند. این تقریبا مسیری بوده که آنها همیشه در سال‌های گذشته پیموده‌اند و تقریبا هر بار نیز پیروز میدان شده‌اند. اما با تمام این تفاسیر باید به این نکته توجه داشت نزدیک به هفت ماهی که از سال می‌گذرد از اظهارنظر نمایندگان و مسوولان این‌گونه می‌توان برداشت کرد که فعلا خودروسازان روی تمامی محصولات خود کیسه ایمنی هوا (ایربگ) نصب نمی‌کنند. خودروسازان در واقع در حال رایزنی برای تعویق اجرای این الزام هستند. تا اینجای کار ایرادی ندارد اما طبق مصوبه شورای‌عالی استاندارد خودروسازان از ابتدای امسال باید روی تمامی محصولات خود کیسه ایمنی هوا (ایربگ) نصب می‌کردند و این نشان می‌دهد که آنها در تخلفی آشکار به این الزام عمل نکرده‌اند و در عمل، این تعویق اتفاق افتاده است. همچنین قایل برآن است خودروهایی که مجهز به ایربگ نیستند از ابتدای امسال نباید شماره می‌شدند. اما این‌گونه نبوده، پس این به آن معناست که موسسه استاندارد به مصوبه شورای‌عالی استاندارد عمل نکرده است. این اتفاق برای موسسه‌ای با وظایف مشخص شده جز سقوط آزاد معنی دیگری نمی‌تواند داشته باشد. در واقع متولی استاندارد اجرای یک استاندارد را نادیده گرفته است. از سوی دیگر این موضوع قدرت بی‌حد و حصر خودروسازان را نشان می‌دهد. یعنی آنها به الزامی که ابلاغ شده، تن نداده‌اند و پس از تن ندادن تازه شروع به مذاکره برای تعویق کرده‌اند و از همه مهم‌تر وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز به عنوان نهاد حاکمیتی در برابر تخلف روی داده سکوت کرده و آن را موضوعی در حد راهروهای موسسه استاندارد دانسته است و پلیس که وظیفه اجرای قانون را دارد ولی همچنان خودروهای بدون ایربگ را پلاک می‌کند. اینجا فقط یک سوال می‌ماند و آن اینکه هدف از خودروسازی آیا اشتغال‌آفرینی، گردش سرمایه، ایجاد ارزش افزوده و داشتن نقش در تولید ملی است یا ساخت خودرویی مناسب برای مشتریان؟

نگاهی به سناریوی دیپلماسی اقتصادی در فضای بدون تولید
پز تئوریک یا هدیه برای بازرگانان

ماجرای دیپلماسی و اقتصاد در ایران به یک رایزنی تکراری تبدیل شده است و به قول برخی از کارشناسان بیشتر شبیه یک شعار اقتصادی است، یعنی از آن شعارهایی که نمای خوبی دارند، اما در حوزه عمل آنچنان به کار گرفته نمی‌شوند که بتوانند گره‌ای از اقتصاد ایرانی باز کنند، البته بدون شک دیپلماسی و اقتصاد هنگامی که در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و تبدیل به یک فرآیند علمی می‌شوند، می‌توانند راه را برای هرگونه حضور اقتصادی بهتر در عرصه‌های جهانی فراهم کنند، اما این واقعیت به نظر می‌رسد که در ایران بیشتر از آنکه راهبرد باشد به مبنایی برای میهمانی‌های اقتصادی تبدیل شده است البته این ادعا از سوی برخی کارشناسان و فعالان اقتصادی مطرح می‌شود. به باور آنها دیپلماسی اقتصادی در حد یک پز دولتی باقی مانده است و هنوز استراتژی مشخصی برای حمایت از فعالان خصوصی اقتصاد ارایه نداده است. دیروز اما اتاق ایران میزبان وزیر امور خارجه بود تا همین مساله را با او در میان بگذارد. به نظر می‌رسد خصوصی‌های اقتصاد در اتاق بازرگانی نیز به این نتیجه رسیده‌اند که باید در شرایط فعلی که تحریم‌های تحمیلی نیز بیش از هر زمان دیگری مانور می‌دهند، در اندیشه دیپلماسی اقتصادی بود ولی با این وجود باز هم می‌توان پرسید که آیا اتاق بازرگانی ایران نیز در این وادی افتاده است که با شعارهای اقتصادی عکس یادگاری بگیرد.

یک کارشناس اقتصادی که از اعضای اتاق بازرگانی نیز هست، رفتار مدیران این نهاد اقتصادی را بر نمی‌تابد و ضمن تایید برنامه‌های آنان در دیدار با مسوولان دولتی، افتادن در دیگ دیپلماسی اقتصادی را اتفاقی می‌داند که گریبان فعالان اتاق بازرگانی را نیز گرفته است. به قول این کارشناس اقتصادی وقتی تولید به صفر نزدیک می‌شود و فضای صنعتی نیز گرفتار بزرگ‌ترین چالش‌های اقتصادی است، برگزاری نشست برای دیپلماسی اقتصادی محسوب می‌شود، عکس گرفتن با شعارهای اقتصادی مکتوب می‌شود، البته این فقط یک نظر یا ادعا است اما نمی‌توان از کنار این واقعیت نیز عبور کرد که فقدان کارآمدی تولید بسیاری از راهبردهای اقتصادی را بی‌اثر به تصویر می‌کشد. یک کارشناس اقتصاد نیز این مساله را تایید می‌کند. او به «شرق» می‌گوید: «دیپلماسی اقتصادی یک علم است اما این علم زمانی معنا می‌یابد که تولید نیز وجود داشته باشد. در زمانی که تولید زمینگیر شده است یا روزهای سختی را تجربه می‌کند، دیپلماسی اقتصادی را باید باور نکنیم، چون ظاهرا قرار است باری از روی دوش بخش بازرگانی و تجارت بردارد.» به نظر می‌رسد باید از منظری، به این صاحب‌نظر اقتصادی حق داد. اقتصاد ایران در چند سال گذشته به سمتی می‌رود که ظاهرا ویترین آن شکل تجاری و بازرگانی گرفته است. اوج شدید واردات و چرخش ثروت در دست نیروهای غیرمولد نشان می‌دهد که بازرگانان و تاجران خوشبخت‌ترین نیروهای اقتصادی بوده‌اند. آمار موجود نشان می‌دهد که در شش سال گذشته بخش بزرگی از درآمد نفتی صرف واردات کالاهای مصرفی و غیرمولد شده است. برخی از آگاهان اقتصادی رقم واردات را حتی تا ۴۰۰ میلیارد دلار نیز بالا می‌برند. همین اتفاق می‌تواند یکی از دلایل رشد ثروت در بخش‌های غیرتولیدی باشد. درواقع شتاب تجارت از یک سو باعث غنی‌تر شدن بخش‌های غیرمولد شده و از سوی دیگر به دلیل بهایی که به واردات داده است، باعث شده تا تولید و عملکرد مولد اقتصادی با گره‌های زیادی مواجه شود. در این شرایط طبیعی است که مصرف‌گرایی جای بیشتری را نیز اشغال کند. ویترین اقتصاد ایران به خوبی این روزها جنون مصرف را نشان می‌دهد. این سرعت در اتوبان مصرف، وقتی در غیاب تولید شکل بگیرد، ناهنجاری‌های اقتصادی را نیز افزایش می‌دهد. با این رویکرد، دیپلماسی اقتصادی نمی‌تواند یک جریان پویا و راهبردی باشد. کارشناس اقتصادی دیگری نیز این موضوع را تایید می‌کند. او می‌گوید: «دیپلماسی اقتصادی باید اجرایی شود، اما در این شرایطی که اقتصاد ایران گرفتار آن شده است، باید پرسید که دیپلماسی می‌خواهد نیاز کدام گروه از فعالان اقتصادی را برطرف کند؟ آیا فقط تجار از این فرآیند بهره می‌برند یا تولیدکنندگان نیز می‌توانند در بستر دیپلماسی قرار بگیرند؟.»

این کارشناس در پاسخ به پرسش‌های خود می‌گوید: «بدون شک تولید، نصیبی از این راهبردها نمی‌برد؛ چون دایره فعالیت صنعت آنقدر تنگ شده است که نمی‌تواند روی پا بایستد. بازرگانان و تجار نیز به سادگی در اقتصاد ایران مانور می‌دهند، چون مانع جدی‌ای برای آنها وجود ندارد. درواقع دیپلماسی اقتصادی هدیه‌ای ویژه به بازرگانان و اهالی تجارت در اقتصاد ایران است. البته اگر اجرا می‌شد باید آن را هدیه در نظر می‌گرفتیم. در حال حاضر چند سالی می‌شود که فقط با دیپلماسی اقتصادی پز تئوریک می‌دهیم.»

خبر

بدهی ۵ هزار میلیارد تومانی دولت به فعالان صنعت احداث

■ **فارس:** رییس جامعه مهندسان مشاور ایران گفت: کل مطالبات مشاوران و پیمانکاران در صنعت احداث از دولت پنج هزار میلیارد تومان است. منوچهر فخرصمدی افزود: اگرچه اختصاص اعتبارات دولتی برای پروژه‌های عمرانی افزایش یافته اما این اعتبارات جوابگوی تورم نیست چراکه دولت مقادیر زیادی به مهندسان، پیمانکاران و مشاوران صنعت احداث بدهکار است. وی با بیان اینکه پیمانکاران مشکلات زیادی برای گرفتن مطالبات خود از دولت دارند، ادامه داد: برخی از پروژه‌ها هستند که سه سال است کلنگ آن به زمین زده شده اما هنوز کاری از پیش نرفته است. فخرصمدی درخصوص اینکه گفته می‌شود دولت می‌خواهد مطالبات پیمانکاران را از طریق واگذاری دارایی‌ها پرداخت کند آیا شما موافق هستید، گفت: پیمانکاران و مشاوران صنعت احداث به‌طور نقدی بدهکار هستند پس باید طلب خود از دولت را نقدا دریافت کنند. وی افزود: واگذاری دارایی‌ها از سوی دولت به هیچ درد پیمانکاران و مشاوران نمی‌خورد هرچند معتقد هستیم که گدایان حق انتخاب ندارند.

واگذاری بدون مناقصه

فخر صمدی گفت: ماهیت تشکیل قرارگاه خاتم این بود که بعد از اتمام جنگ تحمیلی به سازندگی کشور کمک کند که این مساله بسیار خوب بود. وی افزود: اما در حال حاضر قرارگاه خاتم‌الانبیا به بزرگ‌ترین پیمانکار کشور تبدیل شده و کارها بدون هیچ مناقصه‌ای به آنها واگذار می‌شود. وی ادامه داد: هرچند دولت برای این موضوع دلیل دارد و می‌گوید که چون قرارگاه خاتم‌الانبیا سرمایه‌گذاری می‌کند پس این پروژه باید به قرارگاه خاتم واگذار شود. وی تاکید کرد: قرارگاه خاتم‌الانبیا حق بیمه پرداخت می‌کند اما مالیات نمی‌پردازد که این یک موضوع ریشه‌ای در صنعت احداث است.

تغییر نرخ سود سپرده بانکی امروز بررسی می‌شود

■ **ایسنا:** تغییر نرخ سود سپرده‌های بانکی بار دیگر در دستور کار شورای پول و اعتبار قرار خواهد گرفت. درحالی‌که اواسط شهریورماه موضوع تغییر نرخ سود سپرده بانکی مطرح شد اما گرد و غبار سوءاستفاده سه‌هزار میلیارد تومانی باعث شد تا این موضوع به حاشیه برود. حالا و با تاخیر حدودا یک‌ماهه قرار است در جلسه امروز شورای پول و اعتبار موضوع تغییر نرخ سود بانکی با توجه به افزایش نرخ تورم در شش‌ماهه ابتدای سال جاری در دستور کار قرار بگیرد.

